

Örlingen

GULLSPÅNGSÄLVENS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Näringsfattig och humös

Sjöyta: 1,35 km²

Höjd över havet: 189,0 m

Maxdjup: okänt

Medeldjup: okänt

Omsättningstid: okänt

Kommun: Hällefors/Filipstad

Vattendistrikt: Västerhavet

Terrängkartan: 11E NV

EU-id: SE663823-142444

Utloppskoordinater: 6638230, 1424440

Avrinningsområdets areal: 1114 km²



Örlingen. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Örlingen ingår i Gullspångsälvens vattensystem och är belägen på gränsen mellan Örebro län och Värmlands län. Större delen av sjön ligger dock inom Örebro län. Örlingens största tillflöde är sjön Flaxen i norr, men sjön tillförs också vatten från Nätssjön via Nätssjöbäcken och från andra mindre vattendrag i omgivningarna. Avrinningen sker via Svartälven.

Större delen av Örlingen omges av sedimentära bergarter. Sjöns nordligaste vikar omges dock av Värmlandsgranit och i öster gränsar sjön till ett område med urgraniter. Isälvsediment är den dominerande jordarten i området kring sjön.

Örlingens omgivningar domineras av barrskog av produktionstyp. Moss- och myrmarker av olika storlekar finns spridda i sjöns avrinningsområde, t.ex. de stora mossarna Dammsmossen i sydväst och Bergkarlsmossen i nordost. Jordbruksmark finns vid Örlingen i norr, Dammshöjden i väster och Silvergruvan i söder. Kring större delen av Örlingen finns strandnära bebyggelse spridd. Även flera av sjöns öar är bebyggda. Väster om sjön ligger Hällefors flygplats. I tabell 1 redovisas markanvändningen i Örlingens avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Norr-Älgens avrinningsområde, vars totala area är 1 114,33 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	822,45	Annan öppen mark	16,64
Sankmark	89,61	Vatten	91,39
Jordbruksmark	4,11	Tätort	5,75
Hyggen	84,39	Annan koncentrerad bebyggelse	0,01

Djur och växter

Fisk

Notering från början av 1970-talet visar förekomst av abborre, gädda, vitfisk och flodkräfta.

Bottenfauna

Uppgifter om bottenfaunan i sjön saknas.

Växtlighet

Uppgifter om växtligheten i sjön saknas.

Övrigt djur- och växtliv

Vid sjön har observerats de sjöberoende fågelarterna storlom, kanadagås och sångsvan.

Vattenkvalitet

Örlingen är en näringsfattig sjö med starkt brunfärgat vatten. Sjön har ett svagt surt pH-värde och en god buffertkapacitet mot försurande ämnen. Halterna av kvicksilver i gädda var höga vid senaste undersökningen, vilken skedde 1986. Mer information om vattenkemin i Örlingen finns i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Örlingen. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	6,4*	6,35	1	2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,08	0,08	1	2014
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,26**	0,26	1	2014
Totalfosfor (µg/l)	7	7	1	2014
Totalkväve (µg/l)	368	368	1	2014
Hg i gädda (mg/kg)	0,80	Medelvärde 6 fiskar		1986

*NV Handbok 2007:4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 129 mg Pt/l.

Statusbedömning

Örlingens ekologiska status har bedömts vara *måttlig*. Det är en sammavägning att det finns förorenat område, reglering och vattenkemin som varit avgörande för bedömningen. De allmänna förhållandena, som är en sammanvägning av klassificeringarna för näringsämnen (hög status) och försurning (god status), har sammantaget god status. Det förekommer vandringshinder i anslutning till vattenförekomsten. Sjön är påverkad av reglering till förmån för vattenkraftsutvinning. Förorenat område finns på sjöns östra sida. En silverhytta, metallverk, har funnits. Nätsjöbäcken rinner

igenom det förorenade området och ut i Örlingen. SGU har gjort en mätning av metaller i vattenväxter i vattendraget som visar på halter av arsenik på 977 mg As per kg torrs substans. Enligt naturvårdsverkets bedömningsgrunder från 1999 för metaller i vattenmossa ligger gränsen för mycket halter på > 40 mg As per kg torrs substans. Det innebär att det är extremt höga halter av arsenik i det anslutande vattendraget, vilket har en miljöpåverkan på Örlingen. Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från ekologisk status, kvalitetsfaktorn försurning och närsalter som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE663823-142444>.

Övervakningsprogram

Örlingen ingår under vissa år i programmet *Omdrevssjöar*. Sjön ingick i programmet *Riksinsinventering av sjöar och vattendrag* under åren 1985-2005. Under badsäsongen övervakas kvaliteten på badvattnet vid Silvergruvans badplats.

Naturvårds- och friluftsinressen

Örlingen ligger inom ett område som ur kultursynpunkt utpekats som nationellt särskilt värdefullt. Sjön är upplåten för fritidsfiske och har en kommunal badplats. Svartälvens norra kanotled går genom sjön.

Mänsklig påverkan

Örlingen är påverkad av reglering. Kraftverksdammar finns både vid sjöns inlopp och vid dess utlopp. Viss påverkan sker troligtvis även från det strandnära jordbruket och bebyggelsen i omgivningarna. Bilväg går bitvis nära sjöns stränder. En del strandnära avverkningsytor finns också, framförallt i söder.

På sjöns östra sida finns ett förorenat område vid platsen för ett tidigare metallverk (en silverhytta). Nätsjöbäcken, som mynnar i Örlingen, rinner igenom det förorenade området. När SGU gjorde en mätning av metaller i vattenväxter i vattendraget, visade denna på extremt höga halter av arsenik (977 mg/kg torrs substans).

Områdesskydd

Örlingen och dess närmaste omgivningar saknar områdesskydd.

Referenser

[Artportalen](#) - fåglar.

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 11ENV. Version 2.2.

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon. Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4.](#)

SLU, [Vattenkemidata](#).

SMHI. [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning. [Berggrundskartan och Jordartskartan, digitalt via SGUs karttjänster.](#)

[VISS - VattenInformationsSystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.

© 2017, sjöfaktablad utgåva 3.1.

För mer information kontakta T-DL-beredningssekreteriatet@lansstyrelsen.se



Länsstyrelsen
Örebro län